Детска градина № 125 “Усмивка”

✉ **п.к.1618** гр.София, р-н: “Овча купел “, ул. “Монтевидео” № 21А,
☎ тел.02/4261128 0884171459 0884801674
e-mail: usmivkadet@abv.bg info-2217910@edu.mon.bg
сайт https://125dg.com/

X
ALBENA ALIPIEVA -GEROVA
direktor

Утвърждавам :
Директор ДГ №125 „Усмивка“
Албена Алипиева-Герова

ПРОГРАМА ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

Програмата е приета на Педагогически съвет по протокол №01/15.09.2026 г. и утвърден със заповед на директора №РД39-39/17.08.2026 г.

ДГ №125 "УСМИВКА"

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват в предучилищното образование под различни форми в съответствие с определения в Наредба № 13/21.09.2016 г. на МОН държавен образователен стандарт.

Съгласно чл.5.(1) от Наредба № 13/21.09.2016 г. на МОН - в предучилищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват във всички възрастови групи:

1. интегрирано в обучението по образователните направления;
2. интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
3. като самостоятелно образователно направление, когато иновативна или авторска програмна система предвижда това.

(2) Начините и формите на осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование за различните възрастови групи се определят в програмната система на детската градина.

II. СЪЩНОСТ И ПРИОРИТЕТИ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимносвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.
2. Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение
3. Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
4. Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

5. Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда

III. ЦЕЛИ

1. ИЗГРАЖДАНЕ НА АКТИВНА ЛИЧНОСТ

Подцели:

1.1 разбира общочовешките ценности и участва по отговорен за себе си начин в живота на социалната общност;

1.2 знае своите права и задължения;

1.3 признава правото и ценността на различието във физически и духовен аспект;

1.4 зачита и се съобразява с правата на възрастни и връстници от общността;

1.5 взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;

1.6 се стреми към поддържане здравословен начин на живот;

1.7 познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на околната среда.

2. ФУНКЦИОНИРАНЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА КАТО АКТИВНА И САМОРАЗВИВАЩА СЕ ОБЩНОСТ

2.1 Да възпитава в демократичните ценности.

2.2 Да насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система.

2.3 Да утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация.

2.4 Да изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, между културната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение.

2.5 Да създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности.

ДГ №125 "УСМИВКА"

IV. ВЪЗПИТАВАНЕ В ТРАЙНИ НАВИЦИ ЗА ОТДАВАНЕ НА ПОЧИТ И ИЗРАЗ НА НАЦИОНАЛНОТО САМОСЪЗНАНИЕ

1. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РИТУАЛИ

- Ежегодно тържествено откриване на учебната година.
- Организиране и провеждане на тържества за официално връчване на удостоверение за завършване на задължителна подготвителна група - 6 г.
- Поддържане на кът и съхраняване на знамето на детската градина.
- Грамоти за родители, допринесли за развитието на общността през целия срок на обучение - от първа до подготвителна група.
- Тържествено отбелязване на национални празници и официални празници, дните на национални герои и будители, Ден на Левски -19.02., 3 –ти март – Освобождението на България, 24.05 – Ден на славянската писменост
- „Работилница с родители“ - Ден на християнското семейство, Коледа, Великден, Първи март

2. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СИМВОЛИ И ДРУГИ ОТЛИЧИТЕЛНИ ЗНАЦИ

2.1. Символи на ДГ№ 125 „Усмивка“

- знаме
- лого
- химн

2.2. Други отличителни знаци:

- Летописна книга;
- Почетна грамота: за деца и за родители;
- Почетен отличителен знак, връчван при честване кръгли годишнини от основаването на ДГ № 125 „Усмивка“;
- Фланелки с логото на детската градина при участие в различни изяви;
- Официална униформа за педагогическия и непедагогически персонал;
- Моряшки шапки при морски лагери-проект на закупуване.

V. НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

В процеса на придобиване на познания в:

1. Основните форми на педагогическо взаимодействие;
2. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие;
3. Дейностите по интереси;
4. По проекти - Иновативна обучителна технология за здравословно хранене на децата в предучилищно образование, Спортни празници и др.;
5. Чрез участия в национални, регионални, градски тържества и празници;
6. Интегрирано по учебни направления.

VI. ПОДКРЕПА НА ИНИЦИАТИВНОСТТА И УЧАСТИЕТО НА ДЕЦАТА ЧРЕЗ ПОДХОДЯЩИ ЗА ВЪЗРАСТТА ИМ ПРАКТИКИ

1. Провеждане на благотворителни акции за деца в неравностойно социално положение;
2. Организиране и участие в благотворителни концерти в помощ на болни и/или пострадали в инциденти деца;
3. Съдействие за подпомагане на благородни инициативи-събиране на употребявани батерии; капачки и др.;
4. Интернет страницата на детската градина да предоставя информация за участие на децата в различни изяви;
5. Организиране на празници и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските културните дати и празници:

- Подкрепящи здравето: 17 май - Национален ден на спорта; 31 май - Световен ден без тютюнопушене
- Подкрепящи толерантността: 16 ноември - Международен Ден на толерантността
- Подкрепящи социалната чувствителност: 18 ноември - Световен ден в памет на жертвите на катастрофи
- Подкрепящи правата па човека: 02 април - Международен ден на детската книга; 01 юни - Международен ден на детето
- Подкрепящи опазването на околната среда**:** 22 март - Световен ден на Земята, 22 април – Световен ден на водата

ДГ №125 "УСМИВКА"

VII. ПОДКРЕПА ЗА МУЛТИКУЛТУРНАТА СРЕДА

1. ЧРЕЗ ЗАНИМАНИЯ, ДЕЙНОСТИ И ПРОЕКТИ ПО ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ:

- патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие;
- толерантността и интеркултурния диалог;
- безопасност на движението по пътищата;
- защита на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
- превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
- поведение при терористична заплаха.

2. ЗАНИМАНИЯ ПО ИНТЕРЕСИ В ГРУПИТЕ ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН:

- Наблюдение и оценка на поведенческите ситуации по време на заниманията по интереси;
- Провеждане на беседи и разговори с децата по възникнали затруднения, споделяне на проблеми и възникнали конфликт; спазване на здравно-хигиенни норми и изисквания от децата;
- Грижа за опазване здравето и живота на децата;
- Дидактически игри, образователни и развиващи;
- Народни традиции, обичаи и празници;
- Безопасност на движението по пътищата;
- Приложни дейности за изготвяне на подходяща украса за празниците.

VIII. ИНТЕГРИРАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕЛИ ЧРЕЗ ФОРМИТЕ ЗА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1. Повишаване качеството на образованието чрез оптимално използване на наличните ресурски, вкл. ИКТ.

2. Поставяне на детето в центъра на цялостната педагогическа дейност, в отговорна активна позиция при овладяване на знанията, формиране на различни компетенции и развитие на умения за учене през целия живот.

3. Създаване на условия за позитивна образователна среда.

4. Реализиране на качествен възпитателно-образователен процес чрез създаването на интерактивна среда.

5. Ефективно използване на заобикалящата среда, като средство за формиране у децата на емоционално-познавателно отношение към заобикалящия ги свят - семейството, другите деца, природата и не на последно място към самия себе си.

6. Прилагане на модели на работа с деца в мултикултурна среда и на деца със СОП.

ДГ №125 "УСМИВКА"

Приложение № 1 към чл. 14, ал. 2, т. 2

РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ	
	ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ
Област на компетентност	**Знания, умения и отношения в резултат на обучениет. Детето**
Междуличностни отношения	> описва и обяснява различните роли в семейството и правата и отговорностите, свързани с тях; > има положително отношение към сътрудничество с другите в съвместни дейности; > умее да изразява подходящо чувствата си, да заявява своите нужди и желания, да споделя проблеми и да търси помощ
Социална среда	> има позитивно отношение към празниците в семейството като средство за съхраняване на духовната връзка между поколенията; > ориентира се в символиката и ритуалността на най-популярните български празници
Права на човека	> описва отношение и поведение на възрастни и деца, което нарушава правата; > прави самооценка на поведението си и разбира последиците от нарушаването на правилата в отношенията
Демократично гражданство	> ориентира се в различието между "гражданин на Република България" и "жител на град..."
Идентичности и различия в обществото	> определя националната си идентичност
Власт, политика и демократични ценности	> разпознава местните органи за ред и сигурност и има представа за тяхната дейност, свързана със спазването на правата на децата
Социална политика, справедливост и солидарност	> проявява конкретни актове на солидарност при решаване на групови задачи и игри; > разбира необходимостта от правила при общуването с околните; > може да обяснява своите постъпки, като ги свързва с правила и ценности

РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ, ал. 2, т. 2

	ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ
Област	**Знания, умения и отношения в резултат на обучението детето**
Психично здраве и личностно развитие	>осъзнава собствената си ценност и уникалност и тази на другите хора; >умее да открива и описва разлики и прилики с другите хора
Физическо равитие и дееспособност	>назовава основни части на човешкото тяло; >показва положително отношение към развиване на двигателни качества, сила и издръжливост
Превенция на употребата на психоактивни	> познава и назовава предмети и вещества, забранени за деца
Безопасност и първа помощ	>назовава нещата (предмети, дейности, поведения), които са опасни в обкръжаващата среда; >умее да търси и намира помощ, когато има нужда от нея
Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции	>има положително отношение към собственото си тяло; >има представа за своя пол; >има елементарни представи за разликата между половете
Лична хигиена	>демонстрира основни хигиенни навици; >проявява елементарни умения за спазване на здравословен дневен режим; >разбира значението на хигиенните навици за здравето; >познава и описва хигиенни навици за поддържане на здравето на зъбите и устната кухина
Хранене	>обяснява значението на храната като източник на енергия за ежедневното функциониране, порастването и развитието; >има представа за полезни и вредни храни; >спазва здравословен режим на хранене

Приложение № 3 към чл. 14, ал. 2, т. 3

РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ	
	ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ
Област на компетентност	**Знания, умения и отношения в резултат на обучението детето**
Вода, почва, въздух	> описва значението на водата, почвата и въздуха за живота на хората, животните и растенията
Енергия и климат	>има представа за естествените източници на енергия; >описва познати климатични промени
Биологично разнообразие	>има представа за многообразието от растителни и животински видове; >назовава основни жизнени фактори за човека, животните и
Потребление и отпадъци	> умее да поддържа чистотата в близката среда и разбира нейното значение
Общество и околна среда	>познава правила за опазване на околната среда; >описва въздействието на някои човешки дейности върху природата